

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Lahti University of Applied Sciences

VERKKOSIVUJEN TEKEMINEN RAVINTOLA ILOISELLE KULKIJALLE

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Matkailun ala
Hotelli- ja ravintola-alan koulutusohjelma
Ravintola-alan koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Kevät 2012
Antti-Pekka Multanen

Lahden ammattikorkeakoulu
Hotelli- ja ravintola-alan koulutusohjelma

MULTANEN, ANTTI-PEKKA: Verkkosivujen tekeminen ravintola
Iloiselle Kulkijalle

Ravintolatoiminnan opinnäytetyö, 20 sivua, 10 liitesivua

Kevät 2012

TIIVISTELMÄ

Tämän työn tavoitteena oli tehdä verkkosivut lahtelaiselle ravintolalle Iloinen Kulkija. Samalla tein myös verkkosivut kahdelle sisarravintolalle, jotka ovat pääsääntöisesti samanlaiset.

Tarkoitus oli saada aikaan sivut, joista näkyisi perustietoa ravintolasta, aukioloajat ja kartta.

Opinnäytetyö oli toiminnallinen ja verkkosivuihin keskittyvä. Verkkosivujen jatkokehittelytyötä voi alkaa tehdä heti. Verkkomarkkinointiin ja verkkomainontaan ei ole erityisemmin paneuduttu.

Verkkosivut on tehty alusta loppuun asti itse. Lahden Iloisen kulkijan henkilökuntaa on opastettu tekemään päivityksiä.

Asiasanat: Verkkosivut, verkkomarkkinointi

Lahti University of Applied Sciences

Degree Programme in Hotel and Restaurant Management

MULTANEN, ANTTI-PEKKA: Making web Sites to restaurant Iloinen
Kulkija

Bachelor's Thesis in Hospitality Management 20 pages, 10 pages of
appendices

Spring 2012

ABSTRACT

The aim of this work was to make the Web pages for the Iloinen Kulkija restaurant in Lahti. At the same time, I also did the Web pages for two of the sister restaurants, which are, for the most part, the same.

The purpose was to produce pages which would show the basic information about the restaurant, such as its opening hours and map.

The thesis was functional and was concentrated on the web pages. Further development work on these web pages can begin at any time. Network marketing and online advertising was not particularly delved into.

The web pages have been made by myself from the beginning to the end. The staff of Iloinen Kulkija has been guided on making updates.

Keywords: Web pages, Web marketing

SISÄLLYS

1	Johdanto.....	1
1.1	Raportin eteneminen.....	1
1.2	Tavoite	1
1.3	Rajaukset.....	2
1.4	Toiminnallinen opinnäytetyö	2
1.5	Toimeksiantajan esittely	3
2	Keskeisiä käsitteitä	4
2.1	WWW-sivun rakenne.....	4
2.2	HTML	4
2.3	WWW	5
2.4	Käytettävyys ja esteettömyys	6
2.5	FTP	6
2.6	Muuta.....	7
2.7	Kuvat.....	8
2.8	Kuvaformaatit	8
2.9	Käyttöliittymä	9
3	Internet markkinoinnin välineenä	10
3.1	Internetin merkitys ravintoloiden markkinoinnissa.....	11
3.2	Markkinoinnin kilpailukeinot sähköisessä ympäristössä	11
3.3	Google Analytics	13

3.4	Google Analyticsin lisääminen	14
4	Nettisivujen tekeminen Iloiselle kulkijalle	14
4.1	Rekisteröinti.....	17
4.2	Verkkosivut verkkoon.....	17
5	Johtopäätöksiä.....	19
6	Kehittämisehdotukset	19
7	Lähteet	21
	Tuotos	23
	Lähdekoodi	25

1 Johdanto

Verkkosivuja pidetään jonkinlaisena itsestään selvyytenä tämän päivän yritysmaailmassa. Jostain syystä toimeksiantajani ravintolalle verkkosivut olivat jääneet tekemättä. Verkkosivujen tekeminen ei ole kovinkaan helppo juttu. Samoin sivujen teettäminen mainostoimistoa tai verkkosivuja tekevän yrityksen käyttäminen maksaisi satoja euroja.

Ehdotin syksyllä 2011 Lahdessa ravintola Iloisen Kulkijan ravintolapäällikölle yhteistyötä opinnäytetyöni aiheeksi hän ehdottikin, että tekisin heille verkkosivut. Otin työn vastaan.

Tämä opinnäytetyö on toiminnallinen, joten tämä kirjallinen osuus tuottaa raportin, josta koko prosessi on luettavissa. Käytännön osuus eli verkkosivut ovat netissä kaikkien nähtävissä osoitteessa www.iloinenkulkija.fi.

Työ keskittyi pääasiassa verkkosivujen tekniseen toteutukseen ja sen ympärillä olevaan tekniseen viitekehykseen. Verkkosivujen tavoitteena oli saada toimivat sivut ja saada sivuille ravintolan haluamia tietoja, kuten aukioloajat ja opaskartta.

1.1 Raportin eteneminen

Kirjallisen raportin aluksi kerron projektin tavoitteen ja rajaukset. Toimeksiantaja esitellään lyhyesti, ja viitekehyksen termistöä avaan mielestäni tarvittavan määrän. Internet on nykypäivänä merkittävä markkinoinnin väline, joten esittelen joitain sen käyttömahdollisuuksia. Lisäksi esittelen Google Analytics toiminnon. Seuraavaksi esitellään itse verkkosivujen tekeminen ja sivujen rekisteröinti ja siirto verkkoon. Lopuksi kerron johtopäätöksiä ja kehitysehdotuksia.

1.2 Tavoite

Projektin päätavoite oli saada aikaan toimivat verkkosivut ravintola Iloiselle Kulkijalle. Koska aikaisempia sivuja ei ollut, pöytä oli puhdas, mistä oli hyvä aloittaa. Samalla vaivalla tein ketjun kahdelle toiselle Iloiselle Kulkija ravintolalle

omat verkkosivut. Toimintaohjeet eivät olleet kovin tarkat. Toisaalta ne antoivat melko vapaat kädet tekemiselle. Yhdeltä ravintolapäälliköltä sain ohjeiksi seuraavanlaisia toiveita.

- kaikille kolmelle ravintolalle tehdään sivut samanaikaisesti
- sivuilla näkyy ravintolan yhteystiedot ja kartta
- sivulla on perustietoa ravintolasta
- sivulla on yhteydenottomahdollisuus
- mahdollisia kuvia on näkyvissä
- värimaailma olisi viininpunainen ja vihreä
- + muuta mitä keksisin

1.3 Rajaukset

Tässä työssä keskitytään verkkosivujen tekniseen tekemiseen ja. Sivustojen suunnitteluun ei ole erityisesti panostettu, eikä sivustoa ole suunniteltu tiettyä käyttöä tai käyttäjäkuntaa varten. Johtoajatuksena voisi olla pitää sivut mahdollisimman toimivina ja yksinkertaisina. Vaikka sivujen esteettömyys ja käytettävyys on otettu huomioon, niihinkään ei ole paneuduttu mikä on välttämätön.

1.4 Toiminnallinen opinnäytetyö

Toiminnallinen opinnäytetyö on nimensä mukaisesti toimintaa. Opinnäytetyöhän on kirjoitettava auki dokumentoitavaan muotoon. Lisäksi opinnäytetyöt tallennetaan sähköiseen muotoon nettiin kaikkien luettavaksi. Sähköinen tallennusmuoto lisää töiden saatavuutta erittäin paljon. Paperinen muoto on perinteinen ja hyvä, mutta se vaatii läsnäoloa ja rasittaa monia osapuolia monin eri tavoin.

Minusta toiminnallinen opinnäytetyö on jotain muutakin kuin pelkkä kirjallinen tuotos. Työn jälkeen jää jotain ”käsin kosketeltavaa” jäljelle. Minun työni käsin kosketeltava osuus on netissä olevat verkkosivut. Oppimisprosessina tämä

projekti oli täydellinen. Minulle ainakin ”toimiminen” on sitä oikeaa tekemistä. Samoin koodaamisen opettelu oli oppimiskokemuksena hyvä kokemus.

Vilka ja Airaksinen (2003, 9) määrittelee toiminnallisen opinnäytetyön tavoittelevan ammatillisessa kentässä käytännön toiminnan ohjeistamista, opastamista, toiminnan järjestämistä tai järjeistämistä. Se voi olla käytäntöön suunnattu ohje, ohjeistus tai perehdyttämisopas, ympäristöohjelma tai turvallisuusohjeistus. Lisäksi on tärkeää, että ammattikorkeakoulun toiminnallisessa opinnäytetyössä yhdistyvät käytännön toteutus ja sen raportointi tutkimusviestinnän keinoin.

1.5 Toimeksiantajan esittely

Osuuskauppa Hämeenmaa toimii Kanta- ja Päijät-Hämeessä 22 kunnan alueella. Hämeenmaa toimii kuudella eri liiketoiminta-alueella: market-, rauta-, auto-, tavaratalo-, liikennemyymälä- ja polttonestekauppa sekä majoitus- ja ravitsemistoimiala. Hämeenmaa on myynniltään alueensa suurin yritys, joka tarjoaa asiakasomistajilleen edullisia ja luotettavia kauppapalveluja sekä antaa ostojen keskittämistä Bonusta. Hämeenmaa käyttää tuloksensa verkostonsa kehittämiseen ja asiakasomistajien palvelujen parantamiseen. Hämeenmaa työllistää noin 3 000 kanta- ja päijäthämäläistä ([Osuuskauppa Hämeenmaa 2012.](#))

Ravintola Iloinen kulkija on yksi Osuuskauppa Hämeenmaan omistamista ravintoloista Lahdessa. Ravintola sijaitsee osoitteessa Jalkarannantie 2, linja-autoaseman vastapäätä. Aiemmin samalla paikalla on toiminut Corona- baari, Annan pubi ja Mr. Pickwick-pub. Iloinen Kulkija nimisenä ravintola on ollut vuodesta 2001 lähtien. Henkilökuntaa Lahden Iloisessa Kulkijassa on viisi vakituista työntekijää. Asiakaspaikkoja on 132 ja terassilla 56. Liikevaihto vuonna 2010 oli 540000 ja vuonna 2011 jonkin verran enemmän. Iloinen kulkija markkinoi itseään urheiluhulluille, lähiörakkaille, kaupunkilaisille, iloille kulkijoille ja meille kaikille. Viime vuosina Iloinen kulkija on profiloitunut

urheiluravintolaksi. Tarjolla on mm. kattavasti urheilukanavia kuten CANAL+ ja URHOtv. Iloinen Kulkija on myös lähes legendaarinen jälkipelibaari Lahdessa. Mukana ollaan Pelicansien, FC Lahden ja Namikan alku- ja jälkipeleissä (Sormula 27.1.2012).

2 Keskeisiä käsitteitä

Verkossa toiminen ja sinne sisällön tuottaminen edellyttää tiettyjä laitteita ja tiettyjä käytäntöjä, joita on noudatettava. Tietokone, ohjelmat, selaimet ja ohjelmien kielet on sovittava yhteensopiviksi. Tässä hiukan perustietoja, joita ilman ei pääsisi edes alkuun.

2.1 WWW-sivun rakenne

Selaimen tehtävä on koota HMTL-koodin avulla sivulla käytettävät elementit näytöllä näkyvään muotoon. WWW-sivuilla tyypillisimmillään on neljä peruselementtiä. Perussivulla on taustaväri tai taustakuva. Toisena elementtinä on erilaisia kuvia. Teksti muodostaa ehkä tärkeimmän elementin www-sivuilla. Neljäs ja viimeinen sivuille tyypillinen elementti on linkit. (Miettinen 2001, 9.) Tähän työhön valitsin taustakuvien muodostaman värimaailman. Varsinaista taustakuvaa ei ole, mutta sen voi sinne lisätä helpohkosti halutessaan. Tekstiä löytyy tietysti lähes kaikilta sivuilta jonkin verran. Pyrin kuitenkin pitämään tekstin periaatteella ”lyhyesti virsi kaunis”. Linkkejä lisäsin tarvittavan määrän ja toimeksiannon mukaisesti.

2.2 HTML

HTML on kuvanselauskieli, jonka avulla selain rakentaa annetuista osasista järkevän kokonaisuuden. HTML-asiakirjaa voidaankin verrata kakkureseptiin; jotta kakku syntyy, on oikeita aineita laitettava haluttu määrä oikeassa järjestyksessä. HTML-asiakirja on siis kaava, jonka tietojen avulla selain kokoaa www-sivun annetuista osasista. (Miettinen 2001, 10.) Ek (1999, 1) määrittelee

html:n olevan dataformaatin, jolla tuotetaan eri ympäristöihin siirtokelpoisia hypertekstiasiakirjoja. Dataformaatti on menetelmä organisoida ja järjestää dataan liittyvää informaatiota.

HTML on lyhenne sanoista HyperText Markup Language. HTML koostuu joukosta ohjauskoodeja, joita yhdistellään eri tavoin. Tuloksena on kotisivu. (Ek 1997, 19.) Kotisivun kirjoittamisen työkaluna voidaan käyttää tekstieditoria tai tavallista tekstinkäsittelyohjelmaa. Toinen vaihtoehto on käyttää erityistä HTML-editoria. Kyseessä olisi tekstitiedosto olisi HTML esim. Word-dokumentti.

XHTML (eXtensible Hypertext Markup Language) tarkoittaa laajennettavaa hypertekstin merkintätapaa. XHTML on XML-kielillä kirjoitettu HTML-dokumentti. Se sisältää käytännössä uusimman HTML-kielen komennot ilman muotoilumäärittelyjä. Perinteisen HTML-kielen komentojen lisäksi XHTML-dokumenttiin on mahdollista liittää XML-standardin mukaan tehtyjä omia elementtejä. XML on kieli, jolla dokumentin sisältö kuvataan vain rakenteellisesti. (Linjala 2001, 9.) Tarkoitus oli tehdä sivut HTML-koodilla, mutta jostain syystä käytettiin XHTML:ää. Suurin ero, johon törmäsin HTML:n ja XHTML:n välillä oli tarkkuus, jota XHTML vaatii. Esimerkiksi XHTML on tarkka, että kirjoitetaanko Kartta.jpg isolla vai pienellä kirjaimella. Jos se kirjoitetaan kansiossa isolla, niin se on myös koodattava isolla kirjaimella, muuten se ei toimi. Vaikka käytetty kieli olisikin muuta kuin HTML, niin se tallennetaan muotoon html tai htm.

2.3 WWW

WWW eli World Wide Web on palvelukokonaisuus. Toiminta perustuu linkkeihin, joiden avulla voi siirtyä sivulta toiselle, vaikka sivu sijaitisi toisella puolella maapalloa. Sivulla voi näyttää kuvia, ääntä, tekstiä ja muuta mediaa. WWW-sivulle meneminen edellyttää, että tiedät sivun osoitteen ja tunnet käsitteen linkki. (Miettinen 2001, 6.)

Voidaksesi selailla www-sivuja tarvitset selaimen. Selaamisella tarkoitetaan www-sivujen katselemista siirtymällä eteenpäin linkkien välityksellä. WWW-selain on siis ohjelma, jolla selataan www-sivuja. Selain valmistajia on Microsoft ja Netscape. Tarkoitus olisi, että kaikki www-sivut näkyisivät samanlaisina riippumatta selaimesta. (Miettinen 2001, 6-7.) Selaimella ei ole kovinkaan suurta merkitystä netin peruskäytössä. Kullakin selaimella on omat kannattajansa. Oman selaimen käyttäminen on makuasia, josta ei voi kiistellä. Ajoittain selaimissa on tietoturvaongelmia, mutta ne ratkeavat nopeasti päivityksien avulla.

2.4 Käytettävyys ja esteettömyys

Verkkosivuja tehdessä törmää väistämättä sanoihin käytettävyys ja esteettömyys. Käytettävyys tai helppokäyttöisyys tarkoittaa sitä, miten helppo on uuden käyttäjän päästä palveluun; toisaalta sujuvasti palvelua toistuvasti käyttävä voi oppia tekemään useimmin toistuvat toimenpiteet nopeasti (Korpela 2005, 354).

Verkkosivujen olisi myös oltava esteettömiä eli saavutettavia. Korpela (2005, 16) kertoo meidän pitävän itsestään selvänä, että rakennuksiin pääsyä ja niissä liikkumista. Kuitenkin liikkuminen saattaa olla sokeille ja muille vammaisille erittäin vaikeaksi tehty. Sama idea on termillä esteettömyys. Kuinka helppo on sokean käyttää verkkosivuja, ja pystyykö sivuja käyttämään ilman hiirtä? Verkkosivujen käytettävyyden ja esteettömyyden testaamiseksi on kehitetty erilaisia testejä, sekä ihmisten ja tietokoneen testattavaksi.

Tämän työn verkkosivuja testasin itse verkossa ja pyysin kaikkia ystäviäni testaamaan sivuja. Ystävien antamasta palautteesta ei ollut mitään apua. Verkossa on olemassa kaupallisia ja ilmaisia testejä. En kuitenkaan käyttänyt mitään verkkotestejä tässä työssä.

2.5 FTP

Tietokoneella kirjoitettu valmis koodi on aikanaan laitettava kotikoneelta nettiin. Joissakin ohjelmissa tiedoston voi laittaa sinne suoraan, mutta yleensä siihen

käytetään erillistä FTP-ohjelmaa. FTP on tiedonsiirtoon erikoistunut ohjelma. FTP on lyhenne sanoista File Transfer Protocol. Oletetaan, että kirjoitat kirjeen, johon laitat postimerkin ja osoitteen. Kun kirje on postilaatikossa, tekee posti ”FTP” työtä ja kuljettaa sen haluttuun kohteeseen. Halutessasi voit tarkistaa esim. puhelinsoitolla, että kirje on perillä. Tässä tapauksessa kotisivusi näkyy netissä. Aluksi käytin tietokoneen omaa FTP-ohjelmaa, mutta käytännön kannalta helpompaa oli siirtyä käyttämään netistä löytynyttä SmartFTP Client-ohjelmaa.

2.6 Muuta

URL (Uniform Resource Locator) on kotisivun osoite. Se ilmaisee paikan, josta tieto haetaan verkosta. (Ek 1997, 54.) Tämän työn osoite on <http://www.iloinenkulkija.fi>. Index.html on yleensä kotivun pääsivu, johon liikenne ohjautuu, jos klikataan kotisivulle. Pääsivulla voi olla alisivuja, joihin on linkit pääsivulta. Alasivut löytyvät samasta paikasta omilla nimillään ja omasta kansioista.

Tehdyt tiedostot ovat pääjuuressa, jossa ovat kaikki HTML-tiedosto, HTM-tiedostot ja CSS-tiedosto. Pääjuuren alla on Images-kansio, jossa on suuria yleisistä kuvista ja sen alla ravintoloiden omat kuvat omissa kansioissaan. Index-tiedosto on html-loppuinen ja muut htm-loppuisia. CSS-tiedoston tunnistaa päätteestä css.

CSS (Cascading Style Sheets) on tyylikieli (Ek 1999, 4-5). CSS-tieto voidaan sijoittaa www-sivun ulkoiseksi tiedostoksi, niin kuin tässä työssäkin on tehty. Toisin sanoen CSS-tiedosto antaa verkkosivulle raamit, johon tuleva teksti tai kuvat laitetaan. Sivun tekijällä on mahdollisuus päättää millaisen ulkoasun sivustolleen antaa. Alun perin en suunnitellut puuttuvani CSS-ohjelmointiin, mutta lopulta oli pakko, koska värejä ja muotoja piti muuttaa.

CSS on tyylikieli, jonka tarkoitus on kuvata HTML-, XHTML- ja XML-dokumenttien ulkoasua. ([Perälä 2012](#)).

2.7 Kuvat

WWW-sivuilla voidaan käyttää millä tahansa kuvankäsittelyohjelmalla tehtyä kuvaa. Kuvien tallennusmuoto on kuitenkin tärkeää, koska kaikkia muotoja eivät selaimet osaa lukea. Varmoja tallennusformaatteja ovat JPEG ja GIF, joita tukevat yleisimmät selaimet. (Miettinen 2001, 10.) Työprosessin aikana huomasin myös, että muiden kuvaformaattien käyttäminen oli mahdotonta, koska kuvat eivät vain näkyneet kaikilla selaimilla. Tähän työhön tein omat kansiot kaikille ravintoloille, jotka nimesin lyhenteillä L, H ja He. Lisäksi muille yhteisille kuville tein kansion nimeltä Images.

HTML-dokumentteihin voidaan tekstin lisäksi linkittää erilaista grafiikkaa ja kuvia. Molempia olen lisännyt tarvittaessa, ja koetin välttää molempien liikakäyttöä. Animaatioille ja videoille en löytänyt selvää hyötykäyttöä.

Pääsivulla olevan liikkuvan kuvaelementin lisäsin, koska liikkuvan tekstielementin käyttö ei olisi ollut luontevaa. Kuvaelementin kuvia voi uudistaa helposti, tai niitä voi muuttaa piirretyiksi tai kirjoitetuiksi versioiksi. Paikkaa voi helposti käyttää mainostarkoituksiin.

2.8 Kuvaformaatit

Kuvaformaatti tarkoittaa tapaa, jolla kuva on esitetty tietokoneen käsittämässä muodossa. Kuvaformaatteja on hyvin monia, mutta web-sivuilla käytetään niistä yleensä vain muutamia. Kuvaformaatit jaetaan vektorigrafiikkaan ja bittikarttoihin. Jos kuvaa käytetään vain elektronisissa julkaisuissa, kuvatiedosto on useimmiten bittikarttamuodossa eli digitaalisessa muodossa. Käytännössä useimmat web-sivuilla esitetyt kuvat ovat bittikarttakuvia. Bittikartan tallennusformaatteja ovat mm. GIF ja JPEG. (Korpela K. 2005, 227.)

Web-sivuilla kuvatiedoston koko on tärkeä. Mitä pienempi kuvatiedosto on, sitä nopeammin se latautuu verkosta selaimelle. Siksi web-sivuilla yleensä käytetään tähän tarkoitukseen sopivaa, tiedostokooltaan pieneksi pakkautuvaa

kuvaformaattia. (Korpela K. 2005, 227.) Juuri tähän tarkoitukseen sopivat formaatit ovat GIF ja JPEG.

JavaScript on yksinkertainen, suoraan HTML-koodin sekaan kirjoitettava skriptikieli. Se mahdollistaa interaktiivisten toimintojen lisäämisen www-sivuille. Esimerkkeinä mainittakoon vaikkapa lomakkeen tietojen tarkistaminen ja erilaiset valikko-ohjatut www-sivuratkaisut. ([Särkkä 2012.](#))

JavaScript on ohjelmointikieli. JavaScript-koodi kirjoitetaan aina merkkeinä määritellyn syntaksin mukaisesti. Koodi tulkitaan www-selaimiin sisäänrakennetulla JavaScript-tulkilla. Ongelmia saattaa aiheuttaa eri selainten vanhemmat versiot, joissa JavaScript-tulkit poikkeavat toisistaan. (Peltomäki 1999, 11.) Alla esimerkki pienestä HTML-dokumentista, johon on laitettu JavaScript-koodia. Selaimessa näkyy siis teksti:” Tämä teksti on näkyvässä selaimessa” ja dokumentin nimenä on ” Esimerkkisivu JavaScriptin kirjoittamisesta”.

```
<HEAD>
```

```
<TITLE> Esimerkkisivu JavaScriptin kirjoittamisesta </TITLE>
```

```
</HEAD>
```

```
<BODY>
```

Tämä teksti on näkyvässä selaimessa

```
</BODY>
```

2.9 Käyttöliittymä

Käyttöliittymällä tarkoitetaan sitä tapaa, jolla jokin tietosisältö tai palvelu on ihmisen käytettävissä. Siihen kuuluvat esimerkiksi tavat siirtyä sivulta toiselle, etsiä tietoja, pyytää palveluja jne. (Korpela 2005, 354.)

3 Internet markkinoinnin välineenä

Ravintola-alalla mainonnan ja markkinoinnin osuus on ollut perinteisesti aina hyvin pieni. Markkinointiin ei ole ollut halua tai osaamista tai rahaa ei ole ollut. Alan kannattavuus ei ole vielääkään hyvä.

Internetin tarjoamat markkinointimahdollisuudet ovat suhteellisen uusia. Itsestään selvää on kuitenkin, että mahdollisuudet ovat lähes rajattomat jopa pienellä budjetilla.

Internet avaa markkinoijalle aidosti kaksisuuntaisen viestintäkanavan asiakasdialogin synnyttämiseen ja lopulta asiakkaista ja potentiaalisista asiakkaista koostuvan yhteisön rakentamiseen. Tämä on mahdollisuus, jonka kaltaista mikään markkinointiväline ei tähän mennessä ole pystynyt tarjoamaan. (Juslén 2009, 59.)

Internet ei ole vain viestintäkanava, vaan uudenlainen toimintaympäristö (Juslén 2009, 57). Voihan internetiä tietysti yrittää käyttää yhdensuuntaisena tiedonjakokanavana. Jos laitat ravintolasi aukioloajat yrityksen kotisivuille näkyviin, ovat ne samassa hetkessä kaikkien saatavilla. Aukioloajat voivat olla jonkin toisen sivulla linkkinä tai mahdollisen kilpailijan saatavilla. Samoin saattaa käydä, jos laitat vaikkapa ravintolasi ruokalistan näkyviin.

Uusia mahdollisuuksia on esim. keskustelupalstan luominen, blogin pitäminen, kannattajayhdistyksen sivut, erilaiset foorumit, kanta-asiakasrekisterin luominen yms. Kaiken A ja O internetmarkkinoinnissa on kuitenkin sopivan sisällön luominen (Juslén 2009, 275). Sisällön tuottamiseen on panostettava, jos haluaa saada kaupallista tulosta internetin avulla.

3.1 Internetin merkitys ravintoloiden markkinoinnissa

Tilastokeskuksen mukaan 83 % suomalaisista on internetin käyttäjä ja neljällä viidestä on internetyhteys kotitaloudessa (Karjaluoto 2010, 128). Voidaankin alkaa puhua erittäin merkittävästä mediakanavasta.

Mielestäni ravintoloiden internetmarkkinointi ei ole vielä puhjennut täyteen loistoonsa, koska nykyinen ravintoloiden johdossa oleva sukupolvi ei ole saanut — koulutusta sen käyttämiseksi. Uudet sosiaalisen median kanavat ovat niin uusia, että niiden käyttöä ei vain ole kyetty ottamaan käyttöön.

Täysin selvää kuitenkin on, että oikein käytettynä internetin käyttö on merkittävä markkinointikanava. Joissakin tapauksissa netti on ainut käytössä oleva kanava. Samoin internetin käyttö tulee aivan varmasti lisääntymään hitaasti mutta varmasti.

3.2 Markkinoinnin kilpailukeinot sähköisessä ympäristössä

Yleisesti ottaen verkkomainonnan hyvinä puolina pidetään hyvää kohdennettavuutta, vuorovaikutusta, näyttävyyttä, monipuolisuutta ja mitattavuutta. Huonoina puolina pidetään sen ärsyttävyyttä, informaation nopeata vanhenemista sekä erottumisen vaikeutta. Lisäksi on syytä muistaa, että verkkomainosten tuottoon eniten vaikuttava tekijä on itse verkkosivusto ja sen sisältö (Karjaluoto 2010, 128).

3.2.1 Markkinointiviestintä

Perinteinen markkinointiviestintä ei ole aivan sama kuin digitaalinen markkinointi, eikä markkinointiviestintääkään ole kovin helppoa määritellä. Yksi tapa olisi määritellä markkinointiviestintä 4P-ajattelun mukaisesti eli promootion, product, price ja place (Karjaluo 2010, 11).

Digitaalisesta markkinoinnista puhuttaessa Karjaluo (2010, 13) kääntää sanan internetmarkkinoinniksi tai sähköpostimarkkinoinniksi. Samalta sivulla hän käyttää itsekin lainaa, joka määrittelee digitaalisen markkinoinnin seuraavasti: ”kommunikaatiota ja vuorovaikutusta yrityksen tai bändin ja sen asiakkaan välillä, missä käytetään digitaalisia kanavia (internet, sähköposti, matkapuhelimet ja digitaalinen televisio) ja informaatioteknologiaa.” Digitaalinen markkinointi on siis kattavampi käsite kuin internetmarkkinointi.

Digitaalisen markkinoinnin muodoista tunnetuimpia ovat sähköinen suoramainonta (sähköposti ja mobiili) ja internetmarkkinointi, joka kattaa verkkosivut, kampanjasivustot, verkkomainonnan, ja hakukonemarkkinoinnin (Karjaluo 2010, 14).

Iloinen kulkija tapauksessa ainakin kyseeseen voisivat tulla kanta-asiakkaille lähetettävät sähköpostit ja verkkosivuilla jaettava tieto. Samoin ajankohtaista tietoa jaetaan yrityksen Facebook-sivuilla. Lisäksi tekemäni verkkosivun pääsivulla on yksi koko S-ryhmää mainostava bannerimainos, josta on linkki kilpailuun (<http://www.2miljoonaatarinaa.fi/>). Kyseessä on mainostamisen osa-alue eli bannerimainonta.

3.2.2 Tuote

Iloisen kulkijan päätuote on alkoholituotteet. Väkeviä alkoholeja ei saa mainostaa ravintolan ulkopuolella mitenkään, enkä näkisi kovinkaan järkevänä alkaa mainostaa mietoja alkoholeja ilman korvausta ainakaan verkkosivuilla. Jos mietojen juomien päätoimittaja haluaa itselleen näkyvyyttä, niin olisihan sitä tarjottava erikseen sovittavalla tavalla.

Osa tuotteista on myös palvelua, kun myydään pelilippuja paikallisseurojen otteluihin. Ravintolan tarjoamalla ilmapiirillä on myös merkitystä joillekin asiakkaille, onhan kyseessä sporttinen ravintola.

3.2.3 Jakelukanava

Internet sivujen ohessa Iloiset Kulkija käyttää omia Facebook-sivujaan markkinoinnissa ja tiedottamisessa. Facebookia he käyttävät mm. blogityyppisesti. Facebook tukee hyvin nyt julkaistuja kotisivuja tai toisinpäin. Facebook on kuitenkin miljoonien käyttämä ja suosituin sosiaalisen median alusta, jota käytetään päivittäin.

Törmäsin myös omassa elämässäni internetin kannustettuun käyttöön. Haettaessa yhteen paikkaan ravintoloitsijaksi antaa vuokranantaja sopimusluonnoksessa pyynnön ottaa nettikäyttöön. Ohessa suora lainaus sopimusluonnoksesta: ”Yrittäjän tulee ilmoittaa ajat, milloin asiakkaat voivat tehdä puhelinvarauksia etukäteen ja mielellään ottaa käyttöön nettivarausmahdollisuus”.

3.3 Google Analytics

Google Analytics-toiminto on Googlen ilmaiseksi tarjoama palvelu, johon törmäsin vahingossa. Löysin sen itseopiskeluvaiheessa, kun tutkin netissä muita verkkosivuja. Juslén (2009, 361) kannustaa tutustumaan tähän työvälineeseen heti, kun tulee siitä tietoiseksi.

Google Analytics on selainpohjainen analytiikkapalvelu, jonka toimintoihin sisältyvät mm. kävijäseuranta (uudet ja palaavat kävijät), liikenteen lähteet (linkit ja hakukoneet), kävijöiden maantieteellinen sijainti sekä kävijöiden liikkuminen sivustolla (Juslén 2009, 361). Analytiikkapalvelu siis kerää verkkosivuilla kävijöistä erilaisia tietoja.

3.4 Google Analyticsin lisääminen

Google Analytics palvelun lisääminen oli helppo juttu. Tarvitaan Google Analytics käyttäjätilin, jonka saa Googlen sivuilta. Tili lisätään Googlen sivuilla tiettyyn kohtaan, joka muodostaa sen avulla yksilöllisen JavaScript-koodin. Koodin pätkä liitetään oman verkkosivun lähdekoodiin ja palvelu alkaa toimia, kun verkkosivu on netissä nähtävissä.

Google Analyticsin käyttäjäkoulutusta tarjoavia yrityksiä on jo markkinoilla. Tällaisten koulutusten hinta on satoja ja jopa tuhansia euroja. Satsaus saattaa olla hyvinkin tuottava.

Google itse määrittelee palvelua seuraavanlaisesti. Google Analytics on yritystason verkkoanalyysiratkaisu, joka antaa tarkkoja tietoja verkkosivuston liikenteestä ja markkinoinnin tehokkuudesta. Tehokkailla, joustavilla ja helppokäyttöisillä ominaisuuksilla voit tarkastella ja analysoida liikennetietoja täysin uudella tavalla. Google Analyticsin avulla voit kirjoittaa parempia mainoksia, vahvistaa markkinointihankkeita ja luoda tehokkaampia verkkosivustoja ([Google 2012](#)).

4 Nettisivujen tekeminen Iloiselle kulkijalle

Kotisivun tekeminen ei ole mahdoton tehtävä, mutta täysin tietokone- ja nettimaailman ulkopuoliselle tekeminen on varmasti kova ponnistus. Uutta opittavaa on runsaasti. Aluksi oli selvitettävä joitakin peruskäsitteitä ja toimintatapoja, että pääsi alkuun.

Projektin päätavoite oli saada aikaa toimivat verkkosivut ravintoloille. Koska aikaisempia sivuja ei ollut, ajattelin vain saada kasaan toimivat ja jonkinlaiset sivut. Toimintaohjeet eivät olleet kovin tarkat, mutta riittävän tarkat, että pääsin alkuun.

Aluksi minulla oli käytössä kaksi toimintalinjaa, joista toinen oli käyttää kaupallista palvelua. Kaupallisen palvelun hyötynä olisi ollut helppokäyttöisyys, jolla olisi voinut tehdä verkkosivut käyttäen palvelun tarjoajan valmista palvelua, joka on erityisesti suunniteltu aloitteleville kotisivun tekijöille. Palvelu olisi ollut halpa ja helppokäyttöinen. Lisähyötynä olisi ollut sivujen päivittämisen helppous. Tutustuin palveluun ja käyttöön, ja olin tyytyväinen, kunnes selvisi, että toimintamahdollisuudet olivat aika rajoitetut. Esim. otsikon fonttien kokoja ei pystynyt muokkaamaan. Jouduin luopumaan palvelun tarjoajan vaihtoehdosta.

Aloitin sivujen tekemisen etsimällä sopivan pohjan, jonka päälle aloin kasata näitä sivuja. Laitoin Googleen hakusanoiksi templates ja free. Sopivia sivustoja löytyi runsaasti, mutta aika nopeasti löytyi minulle sopiva. Sivustolta löytyi pakattuna tiedostona Index-pohja, CSS-pohja ja kuvakansio. Paketti oli pakattu WinRAR ZIP-ohjelmalla, jolla se myös aukesi. Paketti löytyi verkosta osoitteesta (freewebtemplates.com 2012). Sivusto on kaupallinen sivusto, joka tarjoaa ”ilmaiseksi” sivupohjia. Tämä käyttämäni sivupohja on ilmainen tietyin ehdoin.

Sivusto antaa verkkosivun pohjan myös kaupalliseen käyttöön ilmaiseksi, kunhan jättää tekijätiedot näkyviin. Index-sivun alussa on maininta englannin kielellä, josta selviää tekijän ajatus:

” This is a free template released under the Creative Commons Attribution 3.0 license, which means you can use it in any way you want provided you keep links to authors intact.

***Don't want our links in template? You can pay a link removal fee:
www.realitysoftware.ca/templates/You can also purchase a PSD-file for this
template.”***

Jos kuitenkin olisi haluttu päästä tekijän ”mainoksesta” eroon, niin se voitaisiin tehdä maksamalla 15 USD heidän tililleen. Suurta haittaa ei tekijän linkistä taida olla.

Itse koodausta edelsi itseoppimisjakso, joka kesti n. 2,5 kk. Tein kokeiluja sivujen tekemisestä ja koodaamisesta. Käytin apuna alan kirjallisuutta, tutkin netistä

verkkosivujen rakenteita ja tein paljon yritys- ja erehdyttylistä kokeilua. Vähitellen peruseriaatteet alkoivat toimia, ja mentiin kohti lopullista versiota.

Tein tietokoneeni työpöydälle kansioon, jonka nimi oli Iloinen Kulkija. Kansioon avasin ja tallensin netistä lataamani paketin. Paketista aukesi siis Index-tiedosto, CSS-tiedosto ja Images-kansio. Tietysti kaiken olisi voinut tehdä alusta itsekin, mutta opetteluun käytettävä aika olisi ollut merkittävästi pidempi, ja onnistumisesta ei olisi ollut varmoja takeita. En suosittelen kaiken tekemistä alusta alkaen kenellekään amatöörikoodaajalle.

Kotisivun tekemiseen on käytettävä editoria. Erilaisia editoreja on runsaasti saatavilla netistä. Tähän työhön käytin pääsääntöisesti netistä löytynyttä EasyHtml-nimistä editoria, joka on ilmaiseksi kaikkien käytössä. EasyHtml-editorissa on erityisen hyvänä ominaisuutena nopeasti käytettävä esikatselu. Varsinaista nettiin lataamista ei tarvinnut tehdä jatkuvasti. Nettiin lataamista tarvitaan kuitenkin, kun pitää tarkistaa, miltä sivu näyttää selaimen kautta netistä. Editorin ja selaimen keskinäinen yhteensovittaminen ei aina toimi. Saman huomasi itsekin prosessin aikana ja jouduin tekemään joitakin asioita uudestaan ja uudestaan. Lopulta joistakin asioista oli luovuttava tai korvattava ne toisilla ideoilla.

CSS-tiedostosta muutin ainakin kuvien kokoja ja poistin muutamia lauseita. Images-kansioista muutin kuvien väritystä ja vaihdoin yrityksen logon Iloisen Kulkijan logoksi. Itse pääsivulle Index-tiedostoon tehtiin pääosa muutoksista. Näkyvimpiä muutoksia olivat tekstin muuttaminen ja koon muuttaminen. Toinen merkittävä muokkaus oli erilaisten linkkien luominen.

Kokeilin myös ohjelmaa KompoZer, jolla työ onnistuu myös. KompoZer olisi varmasti aivan käytettävä, mutta ehdin jo opetella toisen editorin käytön niin hyvin, että uuden oppimiseen ei ollut tarvetta. Näiden editorien etuna oli helppokäyttöisyys, suomenkielinen käyttöympäristö, helppo saatavuus ja ilmainen hinta.

HMTL-editorilla tarkoitetaan ohjelmaa, joka on suunniteltu erityisesti kotisivujen tekemiseen ja joka osaa tuottaa HTML-koodia. Yksi vaatimus HMTL-editorilla on se, että sen avulla voidaan automaattisesti suorittaa kotisivujen tekemisessä tarvittavia toimintoja. Esimerkki tällaisesta toiminnosta voisi olla kuvan liittäminen sivulle. (Miettinen 2001, 17.) Kotisivun katselemiseen tarvitaan tietokone, internetyhteys ja selain, jolla www-sivuja katsellaan ja luetaan.

4.1 Rekisteröinti

Verkkosivun voi rekisteröidä omakseen 1 – 5 vuodeksi kerrallaan, jonka jälkeen sen voi rekisteröidä uudestaan. Verkkosivun tunnuksen.fi myöntää viestintävirasto. Rekisteröinnin voi tehdä osoitteessa www.domain.fi. Uuden rekisteröinnin hinta on 12 euroa per vuosi ja 50 euroa per viisi vuotta. Suomessa toimivalle lailliselle yritykselle päätteen rekisteröinnissä ei pitäisi olla mitään ongelmia.

Vaikka rekisteröinnin voi hoitaa itsekin, tässä työssä käytin apuna verkkohotellin tarjoamaa palvelua. Koska vuokrasin heiltä serveritilaa vuodeksi, sain samalla rekisteröinnin ilmaiseksi.

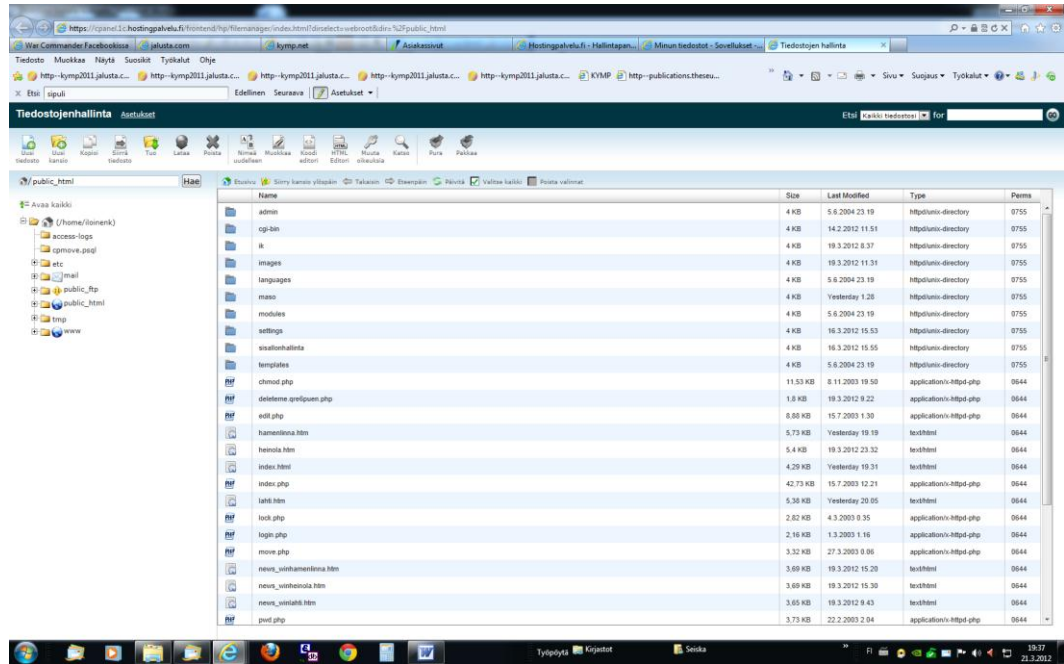
4.2 Verkkosivut verkkoon

Työskentelyn aikana käytin oman kotilaaajakaistapalvelun tuottajan tarjoamaa palvelua laittaa verkkoon materiaalia. Samalla sitä kautta kaikki halukkaat saattoivat katsoa sivuja ”livenä” verkossa työskentelyn aikana ja antaa palautetta. Työskentelyn aikana osoite oli <http://users.kymp.net/antmulta/index.html>.

Valmiit sivut laitoin palvelutarjoajan kautta verkkoon, ja kotisivujen osoitteeksi tuli www.iloinenkulkija.fi.

Verkkosivujen laittaminen nettiin tapahtui osoitteen <http://www.hostingpalvelu.fi/> kautta. Kun palvelun oli maksanut, sai täydet oikeudet käyttöönsä. Sivuilta piti ensiksi ladata palveluntarjoajan asennusohjelma, jolla pääsi muokkaamaan omia

tiliä. Asennusohjelman käyttäminen vaikutti aluksi mahdottomalta ymmärtää, mutta ajan kanssa kaivamalla tietoa se selvisi. Tietojen hallintasisivun käyttöä voisi kuvata sanankaltaiseksi, kuin laittaisi omia kuvia Facebookiin.

kuva 1. Print screen-kuva webhotellin tietojen hallintasisivusta

Oli myös luotava oma FTP-tili, jonka kautta pystyi siirtämään tiedostoja palvelun tarjoajan serverille. Tiedostojen siirtoon meni aikaa muutama minuutti, ja tietojen hallinnassa siirto toiseen public_html- tiedostoon ja verkkosivu alkoi ”elää” ja oli kaikkien nähtävissä 19.3.2012 klo 09:45.

Sivut toimivat ulkopuoliselle käyttäjälle moitteetta, paitsi jotkut linkit oli edelleen linkitetty minun omaan kotisivuserveriini. Päivityskoodauksen jälkeen kaikki on nyt linkitetty iloinenkulkija.fi Serverin tiedostoihin tai asianmukaisesti muihin servereihin tai palveluihin.

5 Johtopäätöksiä

Nyt Iloinen Kulkija-nimi on rekisteröity ja siten varattu ainakin vuodeksi. Uudelleen rekisteröinti pitäisi olla helppo juttu, kunhan sen muistaa tehdä.

Ravintolan verkkosivut ovat nyt verkossa, jonne uuden asian lisääminen on helppoa. Lisäsivujen ja uusien palvelujen lisääminen on mahdollista.

Nyt kun verkkosivut ovat netissä, on niitä kehitettävä jatkuvasti ja aktiivisesti. Seuraavassa markkinointisuunnitelmassa internetin ja verkkosivujen antamat mahdollisuudet olisi otettava suunnitteluun mukaan. Täysin oman nettiin painottuvan markkinointisuunnitelman tekeminen tai teettäminen voisi olla ajankohtainen.

Jos haluaa parhaan taloudellisen hyödyn verkkosivujen kehittämiseksi, olisi kehittämistyö otettava jonkinlaiseksi harrastusprojektiksi. Joku työntekijä päivittäisi sivuja jatkuvasti ja tuottaisi uutta asiakkaita kiinnostavaa sisältöä sivuille. Samalla hän pitäisi interaktiivista yhteyttä asiakkaisiin.

En suosittele omien kaupallisten sivujen tekemistä palkkatyönä, koska aikaa menee tavattoman paljon, varsinkin jos ei ole asiaan vihkiytynyt aikaisemmin. Anna työ alan ammattilaisille suosiolla.

6 Kehittämisehdotukset

Kehitettävää jää tietysti runsaasti uusienkin verkkosivujen jälkeen. Ensimmäiseksi tulee mieleen verkkosivujen päivittäminen. Juslén 2009, 197–202 kirjoittaa kymmenen kohdan virheistä, joista jokainen on jo sellaisenaan käyttäjää haittaava, mutta ehdottomasti tärkeimmäksi hän nostaa verkkosivun sisällön merkityksen. Kauniit kuvat ja animaatiot eivät pelasta huonoja sivuja.

Toiseksi perehtyisin Google Analyticsin mahdollisuuksiin. Antaisin projektin jollekin toiselle opiskelijalle tai pienelle markkinointiin liittyvälle ryhmälle. Itse en käyttäisi työaikaa opiskeluun. Kaupallisilla markkinoilla on olemassa

maksullisia koulutuksia, joiden avulla saa palvelusta sen tarjoaman hyödyn irti. Tai sitten perehtyisin aiheeseen harrastusmaisesti omalla ajalla.

Tämän opinnäytetyön tarkoitus ei ole perehtyä eikä perehdyttää Analyticsin käyttäjäksi tai käyttäjiksi. Lisäsin palvelun koodiin, koska siitä ei ole mitään haittaa ja se on ilmainen. Jatkokäyttöä ajatellen se on siellä valmiina ja tekee tilastointityötään ilman lisäponnisteluja.

Jos sitten Googlen tarjoamaan palvelusta haluaa jotain kaupallista hyötyä, niin siihen perehdyttävä tarkemmin. En usko, että perehtymistarve on liian suuri, mutta aiheesta voisi tehdä jatkotutkimuksen. Ehkä joku toinen opiskelija voisi tehdä oman markkinointiin liittyvän opinnäytetyönsä Google Analyticsin ympärille. Mahdollisuus olisi saada erinomaista tilastotietoa, josta voisi tehdä tilastollista analyysiä. Tietysti palvelu antaa jo sellaisenaan monenlaista valmista tietoa.

7 Lähteet

Ek, J 1997. Opi tekemään omat kotisivut helposti. Vantaa. Pagina Oy

Ek, J 1999. Dynaaminen HTML käytössä. Vantaa. Schildts Kustannus Oy

Juslén, J. 2009. Netti mullistaa markkinoinnin. Hämeenlinna. Talentum Media Oy

Karjaluoto, H. 2010. Digitaalinen markkinointiviestintä. Jyväskylä. Docendo

Korpela, J. 2005. Web-suunnittelu. Porvoo. WS Bookwell

Linjama, T 2001. XHTML. Jyväskylä. Docendo Oy

Miettinen, P 2001. Kotisivun tekeminen. Jyväskylä. Docendo Finland Oy

Peltomäki, J 2000. Javascript. Jyväskylä. Teknolit Oy

Vilkka, H. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Jyväskylä. Tammi

Elektroniset lähteet

Freewebtemplates.com. 2012. Verkkosivun mallipohja. [Ladattu 18.11.2011].

Saatavissa: <http://www.freewebtemplates.com/>

Google. 2012. Tietoja google analyctista. [27.3.2012] Saatavissa:

<http://www.google.com/intl/fi/analytics/index.html>

Lehtonen, Kari. 2012. HTML-Opas[27.3.2012]. Saatavissa:

<http://cs.stadia.fi/~lehtk/html.html#miksikuvia>

Osuuskauppa Hämeenmaa. 2012. Tietoja osuuskaupasta. [viitattu 27.3.2012].

Saatavissa: <http://www.s-kanava.fi/web/hameenmaa/tietoa-alueosuuskaupasta>

Perälä, Petteri. 2012. Petepeweb. CSS:n käyttö. [viitattu 27.3.2012].

Saatavissa:<http://koti.mbnet.fi/~petepe/css1/cssinfo/use.htm>

Särkkä, Simo. 2012. Javascript-ohje. [viitattu 28.3.2012].

<http://users.tkk.fi/ssarkka/javascript/johdanto.html#javascript>

TonyArts. Toni Helenius. 2012. EasyHmtl-ohjelma. [ladattu ja asennettu

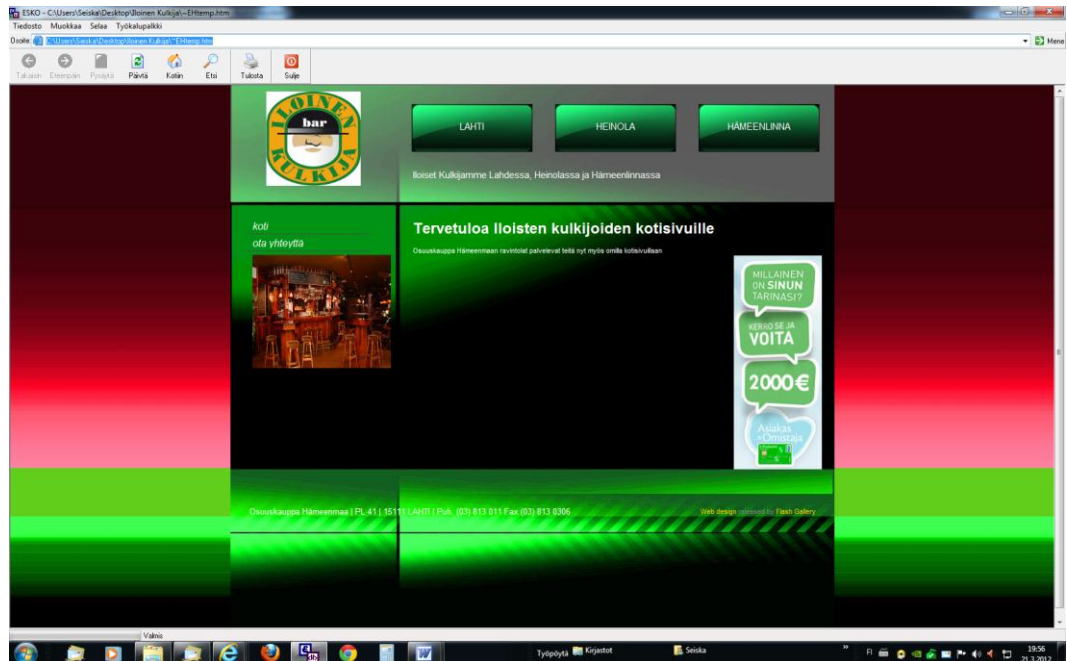
3.10.2011]. Saatavissa:<http://personal.inet.fi/business/toniarts/ehmtle.htm>

Wikipedia. 2012. Tietoja W3C:stä. [Viitattu 27.3.2012]. Saatavissa:

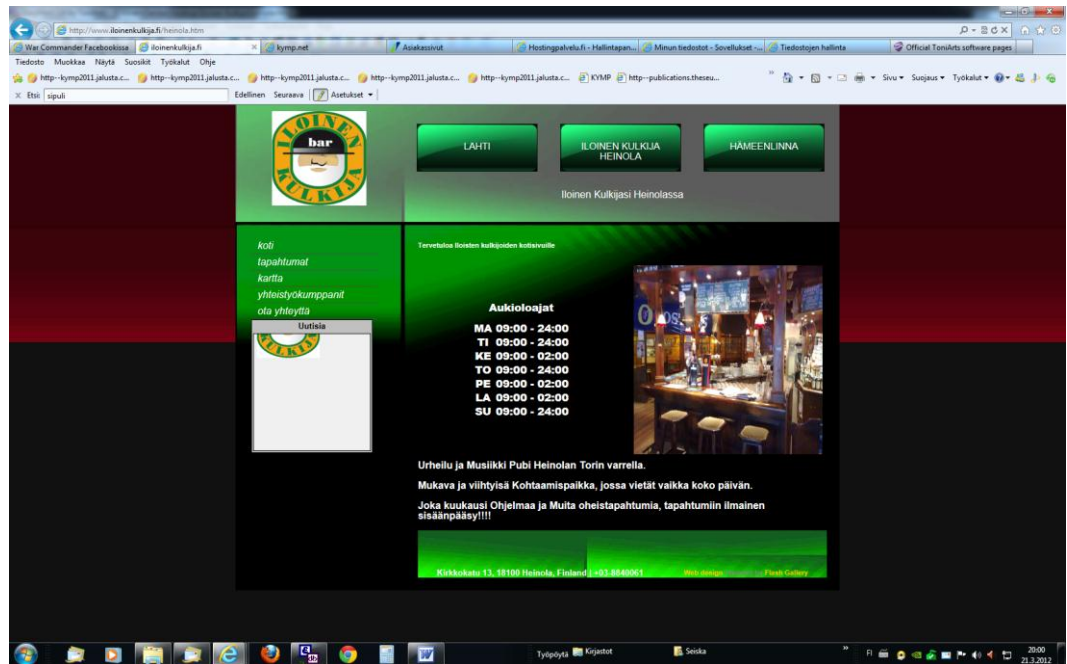
<http://fi.wikipedia.org/wiki/W3C>

Sormula, M. 2012. Ravintolapäällikkö. Ravintola Iloinen Kulkija. Haastattelu 27.1.2012.

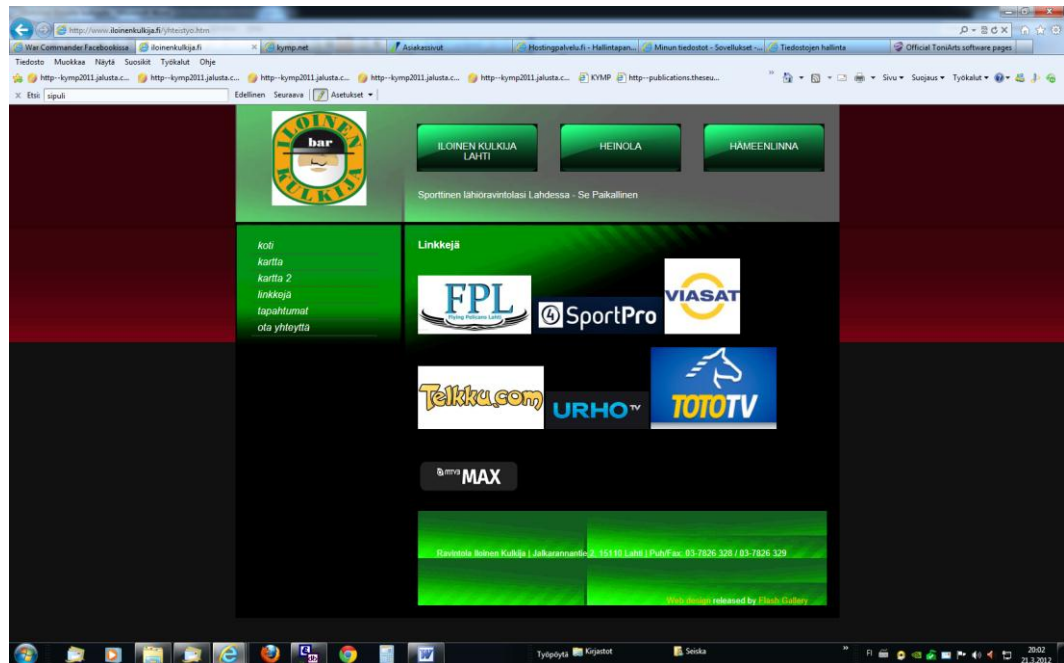
Tuotos

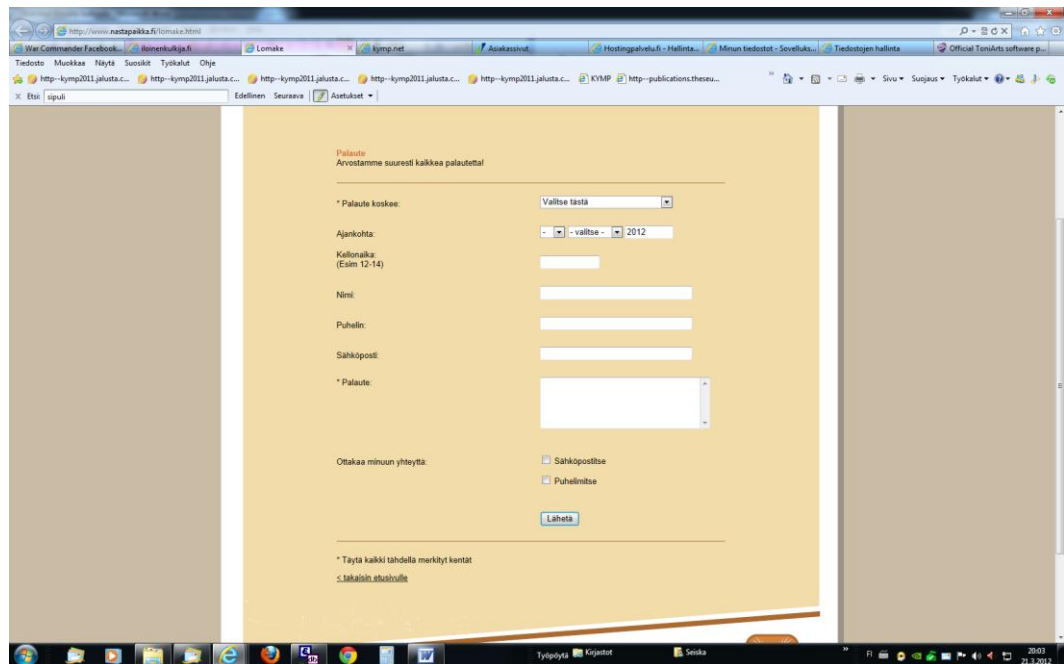
kuva 2.index.html

kuva 3.heinola.htm

kuva 4.yhteistyo.htm (Lahti)

kuva 5.<http://www.nastapaikka.fi/lomake.html>

Lähdekoodi

Lähdekoodeista on tähän raporttiin laitettu vain index.html eli pääsivun lähdekoodi. Lähdekoodi ei sellaisenaan ole kovin luettava, eikä niitä kannata tulostella erityisemmin. Kaikkien sivun lähdekoodit on nähtävissä kyseisen sivun kautta netissä.

index.html

```
<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Transitional//EN"
"http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-transitional.dtd">
```

```
<!--
```

Created by: Reality Software | www.realitysoftware.ca

Released by: Flash Gallery | www.flash-gallery.org

Note: This is a free template released under the Creative Commons Attribution 3.0 license,

which means you can use it in any way you want provided you keep links to authors intact.

Don't want our links in template? You can pay a link removal fee:
www.realitysoftware.ca/templates/

You can also purchase a PSD-file for this template.

```
-->
```

```
<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml">
```

```
<head>
```

```
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=charset=iso-8859-1"/>
```

```
<title></title>
```

```
<link href="style.css" rel="stylesheet" type="text/css"/>
```

```
<!--[if IE 6]> <style> #main {height:250px;} </style> <![endif]-->
```

```
</head>
```

```
<body>

<div id="all">

<div id="container">

<!-- header -->

<div id="header">

  <div id="logo"><br/><br/></a></div>

  <div id="head">

    <ul>

      <li><a href="lahti.htm">Lahti</a></li>

      <li><a href="heinola.htm">heinola</a></li>

      <li><a href="hamenlinna.htm">hämeenlinna</a></li>

    </ul>

    <p>Iloiset Kulkijamme Lahdessa, Heinolassa ja Hämeenlinnassa </p>

  </div>

</div>

<!--end header -->

<!-- main -->

<div id="main">

  <div id="menu">

    <ul>

      <li><a href="index.html">Koti</a></li>

      <!--<li><a href="#">XXXXXX</a></li>

      <li><a href="#">XXXXXX</a></li>

      <li><a href="#">XXXXXX</a></li>-->

    </ul>

  </div>

</div>

</div>

</div>
```

```

        <li><a href="http://www.nastapaikka.fi/lomake.html"
target="_blank">Ota yhteyttä</a></li>

        <script type="text/javascript"><!--
var image1=new Image(1)
image1.src="images/etu.jpg"
var image2=new Image(2)
image2.src="images/baari12.jpg"
var image3=new Image(3)
image3.src="images/He/bilis.jpg"
var image4=new Image(4)
image4.src="images/H/baari.jpg"
var image5=new Image(5)
image5.src="images/L/baari.jpg"
//-->
</script>
<a href="javascript:slidelink()">
</a>
<script type="text/javascript">
<!--
var step=1
var whichimage=1
function slideit(){
if (!document.images)
return
document.images.slide.src=eval("image"+step+".src")
whichimage=step

```



```
if (step<5)
step++
else
step=1
setTimeout("slideit()",3000)
}
slideit()
function slidelink(){
if (whichimage==1)
window.location="hamenlinna.htm"
else if (whichimage==2)
window.location="heinola.htm"
else if (whichimage==3)
window.location="heinola.htm"
else if (whichimage==4)
window.location="hamenlinna.htm"
else if (whichimage==5)
window.location="lahti.htm"
}
//-->
</script>
</ul>
</div>
<div id="text">
<H2>Tervetuloa Iloisten kulkijoiden kotisivuille</H2>
```

<p>Osuuskauppa Hämeenmaan ravintolat palvelevat teitä nyt myös omilla kotisivuillaan

</div>

</div>

<!-- end main -->

<!-- footer -->

<div id="footer">

<div id="left_footer">Osuuskauppa Hämeenmaa | PL 41 | 15111 LAHTI | Puh. (03) 813 011 Fax (03) 813 0306</div>

<div id="right_footer">

<!-- Please do not change or delete these links. Read the license! Thanks. :-> ->

Web design released by Flash Gallery

</div>

</div>

<!-- end footer -->

</div>

</div>

<div id="bottom">

<div id="bottom_center"></div>

</div>

<script type="text/javascript">

var _gaq = _gaq || [];

```
_gaq.push(['_setAccount', 'UA-27806893-1']);  
_gaq.push(['_trackPageview']);  
  
(function() {  
  
    var ga = document.createElement('script'); ga.type = 'text/javascript'; ga.async =  
true;  
  
    ga.src = ('https:' == document.location.protocol ? 'https://ssl' : 'http://www') +  
'google-analytics.com/ga.js';  
  
    var s = document.getElementsByTagName('script')[0];  
s.parentNode.insertBefore(ga, s);  
  
    })();  
  
</script>  
  
</body>  
  
</html>
```